

Varsel om
stridsåtgärder
på svensk arbetsmarknad
2011-2017

“Varsel om stridsåtgärder på svensk arbetsmarknad” utkommer årligen. Denna upplaga avser varsel om stridsåtgärder åren 2011-2017.

Läs mer på www.svensktnaringsliv.se/fragor/konfliktregler

Förord

Avtalsrörelsen 2017 innebar färre varsel om stridsåtgärder än i avtalsrörelsen 2016. Flertalet av det gångna årets varsel i konflikter mellan förbundsavtalsparter berodde på att några fackförbund inte accepterade industrins märke för de avtalade löneökningarna. Särskilt utsatta för fackliga varsel om stridsåtgärder var arbetsgivarförbunden inom Almega.

2017 kom annars att präglas av varsel om stridsåtgärder vid sidan av avtalsförhandlingarna. Hamnarbetarförbundet varslade frekvent, dels i konflikten i Göteborgs hamn, dels till stöd för utländska hamnarbetare. När man inkluderar Hamnarbetarförbundets 53 varsel och syndikalisternas 14 varsel i varselstatistiken kan 2017 sammanfattas som ett lika konfliktfyllt år på svensk arbetsmarknad som 2016.

Svensk arbetsmarknad beskrivs ofta som fredlig, med hänvisning till det relativt låga antalet konflikt dagar. Antalet konflikt dagar är dock ett bristfälligt mått på konfliktkostnader. Forskningsinstitutet Ratio har visat att sådana kostnader finns såväl före, under som efter en konflikt. Det finns heller inga tydliga samband mellan konflikt dagar och konfliktkostnader.

Måttet konflikt dagar behöver därför kompletteras med andra mått för att få en bild av hur hot med konfliktvapnet används på arbetsmarknaden. Svenskt Näringsliv har i denna rapport granskat alla varsel om stridsåtgärder på svensk arbetsmarknad åren 2011 till och med 2017. Analysen visar att det har förekommit varsel om strejk, blockad och andra stridsåtgärder i en omfattning som ger anledning att ifrågasätta det fredliga intryck som Medlingsinstitutets (MI:s) officiella statistik förmedlar.

Ur företagens perspektiv – rimligen också ur samhällets – är det angeläget att fokusera på att avtalen inte ger arbetsfred. Konflikten i Göteborgs hamn är ett hot mot kollektivavtalsmodellen, eftersom ett företag som omfattas av kollektivavtal kan utsättas för stridsåtgärder av ett fackförbund som inte träffar kollektivavtal. Den mer allmänna erfarenheten hos arbetsgivarförbunden är sympativarsel i avtalsförhandlingarna som bryter arbetsfreden i redan ingångna avtal.

Det är väl känt att näringslivet verkar i hård internationell konkurrens. Det gäller inte enbart industrin, utan även exempelvis handeln där e-handeln blir alltmer internationell. Det gör lagerhållningen konkurrensutsatt på ett helt annat sätt än tidigare. Ett varsel om strejk eller blockad kan i sig riskera kundrelationer och företagets förmåga att producera varor eller utföra tjänster under en lång tid. Till det globaliserade svenska näringslivets förutsättningar hör konfliktregler som har varit oförändrade i decennier. Det är välkommet att förändringar nu på allvar diskuteras. Det skulle stärka kollektivavtalsmodellen.

Stockholm i februari 2018

Peter Jeppsson, vice vd, Svenskt Näringsliv

Innehåll

Förord	1
Sammanfattande slutsatser	3
Varsel om stridsåtgärder 2011-2017	5
Metod	5
Antal varsel 2011-2017	6
Färre sympativarsel 2017	7
Fackförbunden som varslar mest	8
Nya försök att utmana märket	10
Varsel mot Almega 2017	11
Hamnarbetarförbundet lade flest varsel	13
Bilaga: Sammanfattning av varselstatistik 2017	14
Källor	15

Sammanfattande slutsatser

- Svensk arbetsmarknad har relativt få förlorade arbetsdagar till följd av konflikt, men det bör inte tolkas som att arbetsmarknaden är fredlig.
- Under 2017 lades 112 fackliga varsel om stridsåtgärder i förbundsförhandlingar och i övriga tvister med arbetsgivare. Arbetsgivarna lade fem varsel, uteslutande som svar på fackliga varsel.
- Hot om konflikter kan leda till avtal som sänker svensk konkurrenskraft. Företagens konkurrenssituation tillåter sällan att verksamheten står still till följd av strejk. Avtalen blir därför inte balanserade.
- Varsel kan orsaka skador redan under varseltiden. Företag som har varslats om strejk förlorar snart kunder.

Statistik och exempel i denna rapport visar att varsel om strejker och andra stridsåtgärder förekommer ofta på svensk arbetsmarknad.

Många av dessa varsel leder inte fram till utbruten strejk – vilket krävs för att de ska noteras i Medlingsinstitutets årliga redovisningar av förlorade arbetsdagar på grund av arbetsmarknadskonflikter. Men det är vanligt att varslen ändå orsakar skador – redan under varseltiden. Förlorad försäljning, försämrad konkurrenskraft och direkta kostnader för att förbereda en hotande konflikt är typiska effekter. På så sätt avskräcker varslen från konflikt.

Dessutom kan knappast internationellt konkurrensutsatta företag låta ett varsel övergå i en utbruten konflikt där produktionen eller tjänsteleveranserna störs eller helt stoppas.

Även om företag och branscher kortsiktigt klarar att anpassa sina verksamheter till enstaka fackliga varsel om stridsåtgärder, är det allvarligt när det utvecklas en kultur av återkommande konfliktvarsel mot företagen. Det skadar relationerna och förtroendet mellan parterna.

När ett – eller flera – fackliga varsel om stridsåtgärder överlämnas tidigt i förhandlingsprocessen, utan att reella försök har gjorts att lösa frågor vid förhandlingsbordet, vittnar det om låg tilltro till partssystemets funktion. Likaså är tilltron till parternas förmåga inte särskilt hög när varsel läggs trots att en förhandlingslösning finns inom räckhåll.

Det är en myt att det finns en styrkebalans mellan parterna som leder fram till välavvägda avtal. Facken kan utan egna kostnader varsla om konflikter som redan i varselstadiet har oproportionerligt stora effekter. Under medling träffar parterna sedan avtal med lösningar som sällan blir tillräckligt bra. Konsekvensen kan bli att företag inte vill omfattas av kollektivavtal.

Återhållande i fackens konfliktbenägenhet är risken för arbetslöshet, att kostnadsökningarna gör att företagen säger upp medlemmarna. Det gäller i de internationellt konkurrensutsatta företagen – och där har det gemensamma intresset av konkurrenskraftiga företag lett till samarbetsformer som Industriavtalet. Men i branscher där kostnadsökningar traditionellt har kunnat vältras över på kunderna har den fackliga

motivationen till återhållsamhet varit mindre. Samtidigt har medarbetarna i de företagen ofta nyckelfunktioner som gör företagen sårbara för konflikter. Detta gäller inte minst de konfliktdrabbade företagens kunder – som ofta är industrin och det indirekta målet för stridsåtgärderna.

Det finns många fackförbund som sällan eller aldrig varslar om konflikt. En mer individualiserad syn på medlemmen och på lönesättning är sannolikt en förklaring. Att varsla om konflikt tycks av vissa fack ses som en styrkesignal till medlemmarna. Frågan bör ställas om det är den långsiktigt bästa medlemsvården.

Varsel om sympatiåtgärder är mycket illa sedda av arbetsgivarna. Värdet av arbetsfreden devalveras och planeringsförutsättningarna rubbas. Utländska konkurrenter drabbas inte av motsvarande stridsåtgärder eftersom de är förbjudna i flertalet länder. Dessutom är det svårt att förstå varför företag i en bransch ska dras in i en konflikt som ett fackförbund driver i en annan bransch. Vissa LO-förbunds frekventa bruk av sympativalsel visar även det hur låg tilltron är till att parter skulle kunna förhandla självständigt utifrån sina förutsättningar.

De många varslen om stridsåtgärder på svensk arbetsmarknad är anmärkningsvärda. Den svenska arbetsmarknadsmodellen med kollektivavtal bygger på att avtalens innehåll är balanserat och återspeglar parternas intressen. Detta är knappast fallet i dag. Denna rapport syftar till att visa att arbetsmarknaden är mindre fredlig än vad som ofta påstås. Hur detta påverkar avtalens innehåll och företagets konkurrensförmåga bör vara föremål för fortsatt belysning och diskussion.

Varsel om stridsåtgärder 2011-2017

I det förra avsnittet har vi visat att måttet förlorade arbetsdagar till följd av konflikt inte är tillräckligt för att beskriva konflikt-nivån i relationerna mellan parterna på arbetsmarknaden. Medlingsinstitutet har numera större uppmärksamhet än tidigare på varsel om stridsåtgärder. Därför ska vi i detta avsnitt fokusera på varslen – antalet varsel, typ av varsel och vilka som varslar mest.

Metod

Källmaterial

Enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, 45 § är ”arbetsgivarorganisation, arbetsgivare eller arbetstagarorganisation som avser att vidta en stridsåtgärd eller att utvidga en pågående stridsåtgärd” skyldiga att ”skriftligen varsla motparten och Medlingsinstitutet minst sju arbetsdagar i förväg.”

Källmaterialet som granskas i denna rapport är dessa varsel så som de anmälts till Medlingsinstitutet. Granskningen fokuserar på varsel om konfliktåtgärder i konflikter mellan kollektivavtalsparter och andra konfliktåtgärder mot arbetsgivare. Varsel i konflikter om tecknande av kollektivavtal med arbetsgivare som är oorganiserade omfattas inte av denna granskning.

Varsel i både primärkonflikter och sekundärkonflikter granskas. Med primärkonflikt avses en konflikt mellan två parter som förhandlar om kollektivavtal och är oeniga om innehållet. Man säger ofta att det är den ”egentliga konflikten”. Sekundärkonflikt är när någon av parterna i primärkonflikten får stöd genom varsel om stridsåtgärder av andra fackförbund eller arbetsgivarorganisationer. Varsel i sekundärkonflikter – så kallade sympatiåtgärder – kan komma från både kollektivavtalsparter och från andra. Ibland förekommer det exempelvis att Syndikalisterna, SAC, varslar om sympatiåtgärd.

Källmaterialet har hämtats från MI:s diarium.

Tidsperiod

Den period som granskats är 2011–2017.

Vad räknas som ett varsel?

Varje dokument med ett varsel har dokumenterats enligt följande:

- Varje varseldokument som ställts till en motpart räknas som ett varsel.
- Om ett varseldokument är ställt till flera motparter som alla varslas räknas varje avtalsrelation som ett varsel.
- Om ett varseldokument föreskriver eskalering av konfliktåtgärder eller på annat sätt olika faser i en viss tidsordning räknas varje steg som ett varsel.

Vad har noterats om varje varsel?

Om alla händelser som räknas som ett varsel har följande uppgifter noterats:

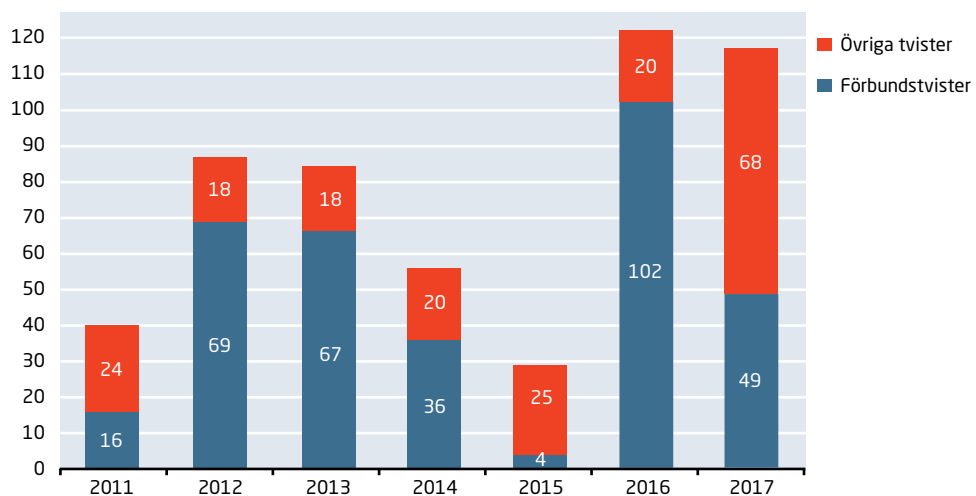
- Varslande – varslets avsändare.
- Motpart – den part som ska utsättas för konfliktåtgärden.
- Avtalsområde – vilket kollektivavtal det gäller.
- Primär eller sekundär – om den varslande är part i den aktuella tvisten eller om varslet handlar om en sympatiåtgärd.
- Sekundärmotpart – den motpart som ska utsättas för konfliktåtgärd utan att vara part i den aktuella tvisten.
- Krav – vad den varslande beskriver som motiv för att varsla om konfliktåtgärd.
- Typ av konfliktåtgärd – exempelvis strejk, lockout eller blockad.
- Datum – när varslet framförts och när konfliktåtgärden ska inledas.
- Värdering – hur omfattande konfliktåtgärden är som varslet handlar om.
- Övrig fritext – om det är någon särskild verksamhet som drabbas, exempelvis om varslet riktas speciellt mot motpartens företrädare.

Alla granskade varsel delas upp i två kategorier. Den första omfattar varsel i tvister angående tecknande av nya kollektivavtal mellan förbund. Den andra kategorin omfattar övriga tvister, exempelvis sympativarsel mot enskilda företag i internationella tvister eller varsel från arbetstagarorganisationer som SAC och Hamnarbetarförbundet som normalt inte tecknar kollektivavtal.

Antal varsel 2011-2017

Under perioden 1 januari 2011 till och med 31 december 2017 förekom det 536 varsel om stridsåtgärder. 117 av dem avser 2017. Se figur 1 nedan. 343 varsel gällde varsel i tvister mellan kollektivavtalsparter, förbundstvister. 193 gällde övriga tvister. Det är oftast tvister mellan Syndikalisterna, SAC, respektive Svenska Hamnarbetarförbundet och enskilda företag och myndigheter.

Figur 1. Antal varsel i förbundstvister, tvister mellan kollektivavtalsparter, och i övriga tvister med arbetsgivare 2011-2017.

Antal varsel ger en annan bild av konfliktnivån på arbetsmarknaden än antalet förlorade arbetsdagar. 2017 förekom 49 varsel i tvister mellan kollektivavtalsparter.

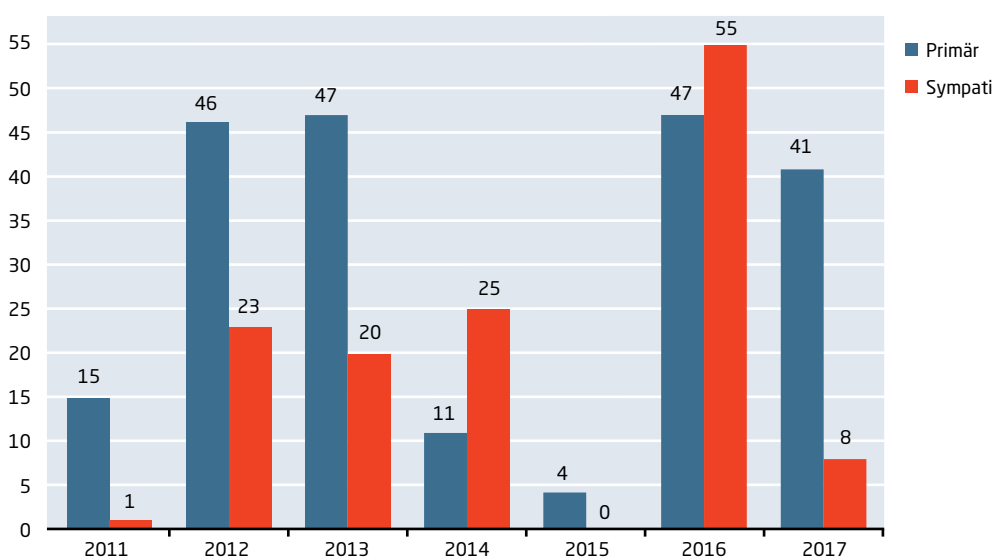
Under 2012, 2013, 2016 och 2017 slöts många kollektivavtal. Samtidigt var dessa år präglade av många konfliktvarsel. Det lades 49 varsel om stridsåtgärder i förbundstvister under 2017.

Antal varsel ger alltså en annan bild av konfliktnivån på arbetsmarknaden än antalet förlorade arbetsdagar. Med få undantag har fackförbund varit den angripande parten.

Färre sympativarsel 2017

En trend under de granskade åren har varit att sympativarslen har blivit fler. 2017 var ett välkommet brott mot trenden. Det förekom ett fåtal sympativarsel under avtalsrörelsen, flertalet i samband med den första konflikten efter industrins avtal då LO-förbunden varslade om sympatiåtgärder för sin tolkning av det lönenormerande märket.

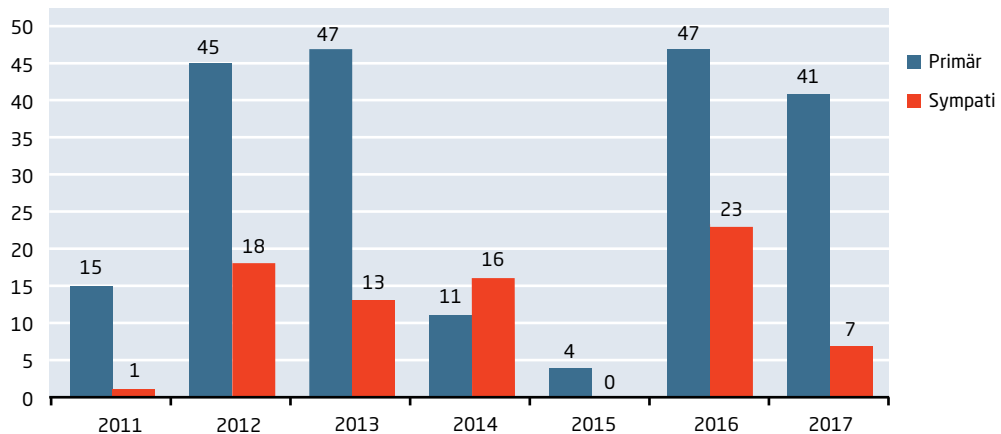
Figur 2. Antal sympativarsel respektive varsel i primärkonflikter vid tvister mellan förbund 2011-2017.

Av de 343 varslen som lades i förbundstvister har en växande andel av varslen under de granskade åren utgjorts av sympativarsel. 2017 avvek emellertid från denna trend.

En stor andel av sympativarslen under de granskade åren har lagts av SAC, Syndikalisterna, en facklig organisation som inte ingår kollektivavtal. Även när Syndikalisternas och icke-avtalslutande fackförbunds varsel exkluderas utgör varsel från fackförbund med kollektivavtal den helt dominerande delen av varslen om sympatiåtgärder.

Figur 3. Antal sympativarsel samt varsel i primärkonflikter mellan förbund exklusive varsel från icke avtalslutande fackförbund som SAC, Syndikalisterna, 2011-2017.

Fackförbunden som varslar mest

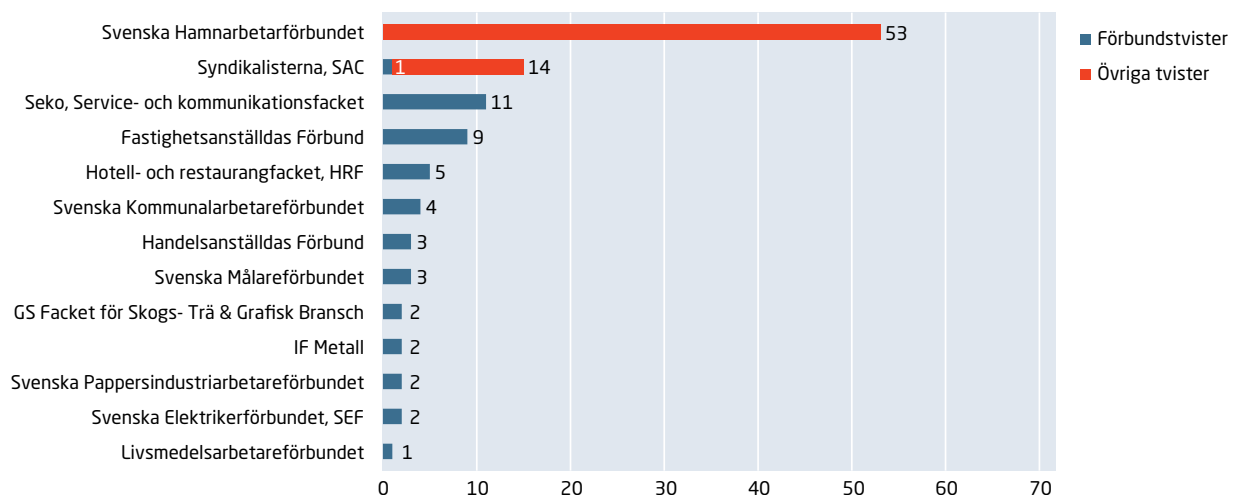
De flesta varsel om konfliktåtgärder under den granskade perioden lades av fackförbund. Fler än nio av tio, eller närmare bestämt 500 av 536 varsel, kom från fackliga parter. Av de 117 varsel som lades 2017 kom fem från arbetsgivare. Av de 343 varsel som lades i tvister mellan avtalsparter under de granskade åren kom 309 från fackförbund, se figur 5.

Det är stora skillnader mellan olika fackförbund när det gäller konfliktbenägenhet. Bland fackförbunden med kollektivavtal är Svenska Byggnadsarbetareförbundet (Byggnads), Svenska Transportarbetareförbundet (Transport) och Seko, Service- och kommunikationsfacket, de som flest gånger varslade om stridsåtgärder. Det finns också många fackförbund som inte har varslat om stridsåtgärder under den undersökta perioden.

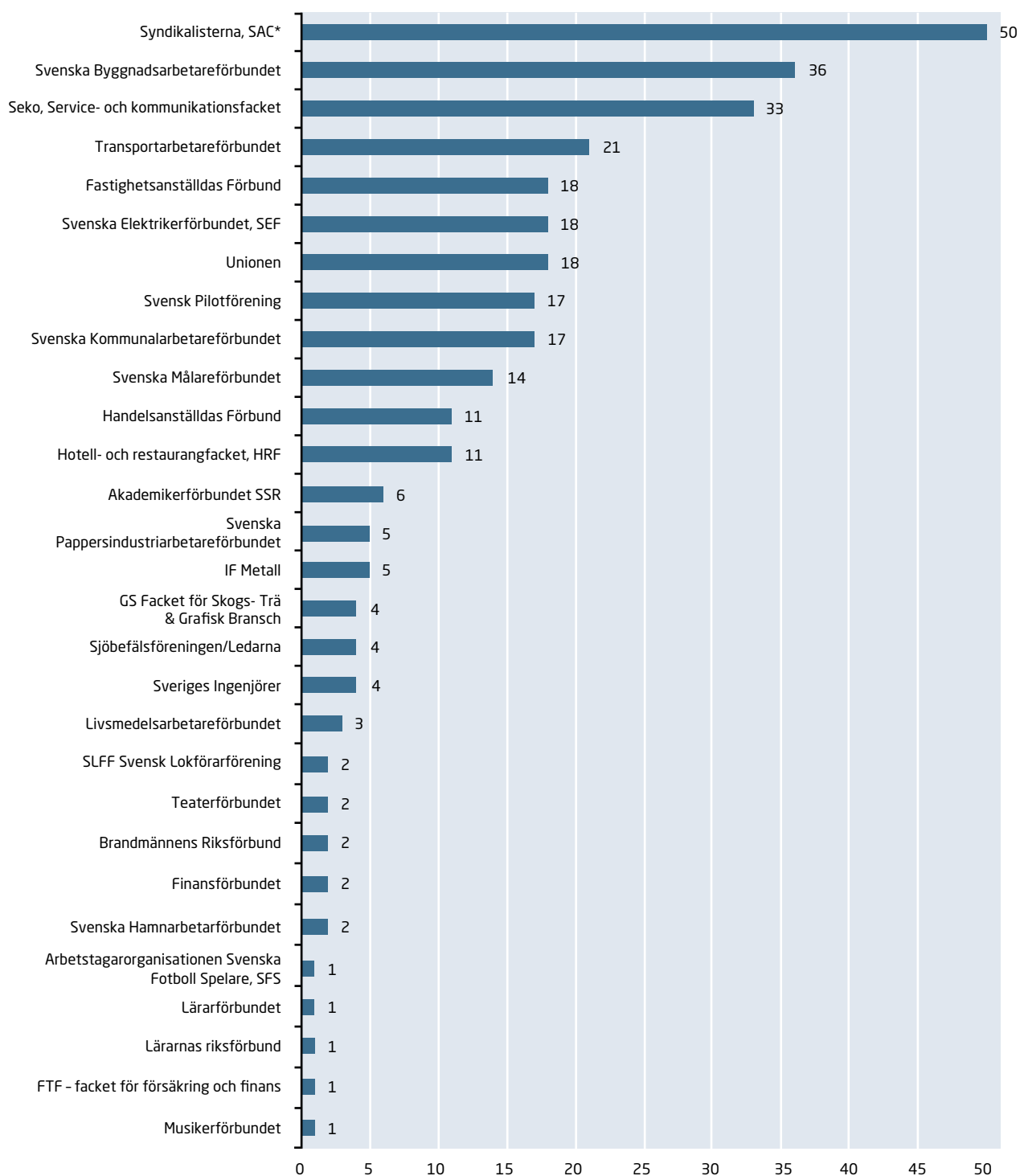
Det finns betydande skillnader i hur många avtal fackförbunden har med sina arbetsgivarmotparter. När fackförbundens varsel 2011–2017 relateras till antalet avtal förändras därför bilden på nästa sida, främst för att Unionen och Kommunal kommer längre ner i statistiken över mest varslande förbund.

Under 2017 lade fackliga parter 112 varsel. Hamnarbetarförbundets avdelningar stod för 53 varsel och Syndikalisterna låg bakom 15 varsel varav ett var ett sympativarsel i en förbundskonflikt. Seko lade flest varsel i förbundsförhandlingar, totalt elva stycken.

Figur 4. Fackliga varsel 2017.

Figur 5. Antal fackliga varsel i tvister mellan avtalsparter 2011 till 2017.

Orsaken till att SAC, Lokförarföreningen och Hamnarbetareförbundet förekommer i denna statistik trots att de inte är avtalsparter är att de har varslat om sympatiåtgärder i samband med tvister mellan avtalsparter.

* Medlingsinstitutet bedömer att det totalt inkom 25 sympativarsel från Syndikalisterna SAC till stöd för Unionen, Seko och Sveriges Ingenjörer i deras konflikt med Almega IT&Telekomföretagen under 2016.

Nya försök att utmana märket

Fackförbund lade 45 varsel i förbundsförhandlingarna om kollektivavtal på svensk arbetsmarknad under 2017. Arbetsgivare svarade i fyra fall med varsel om lockout.

Den röda tråd som tydligast löpte genom förbundsavtalstvisterna gäller några fackförbunds ifrågasättande av märket, vilket angav lönekostnadsökningar om totalt 6,5 procent fördelat på tre år.

När märket sattes kom parterna överens om att eventuella låglönesatsningar skulle genomföras inom ramen för märket. Trots detta krävde vissa förbund inom LO att låglönesatsningen skulle genomföras utöver det redan definierade märket och dessutom utan kurant motvaluta i kollektivavtalen, vilket i sofliga fall skulle leda till lönekostnadsökningar på över åtta procent under avtalsperioden.

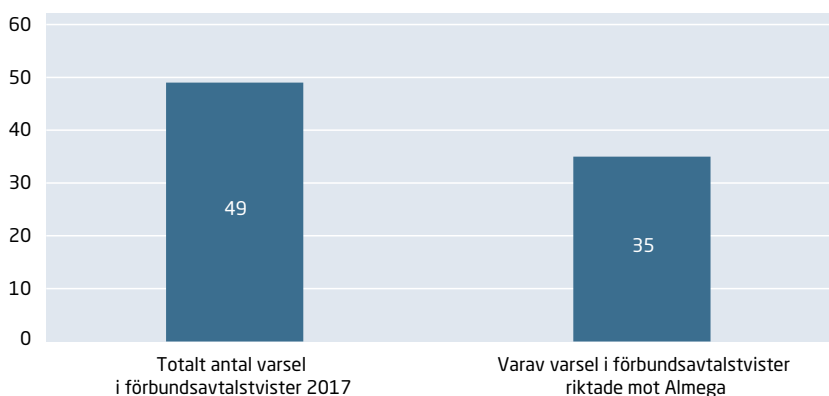
Särskilt hårt drabbade var arbetsgivarförbunden inom Almega. Under 2017 riktades hela 35 av 49 varsel i förbundsavtalstvister mot Almegas medlemsorganisationer, samtliga i konflikter som rörde krav på låglönesatsningar som gick utöver märket. Alla dessa stridsåtgärder varslades av förbund inom LO.

En besvärande trend är att varsel om stridsåtgärder inte har använts som ultima ratio, det vill säga att fackföreningen vidtagit alla andra rimliga åtgärder innan man tillgripit stridsåtgärdsrätten. I vissa fall synes avtalsförhandlingarna inte ens ha nått förhandlingsstadiet innan motparten varslat om stridsåtgärder. Detta är en problematisk trend då den undergräver förtroendet för den svenska arbetsmarknadsmodellen genom att den varslande parten inte visar ansvarstagande för förhandlingsprocessen.

Det är uppenbart att förhandlingarna påverkas av obalanserade konfliktregler, vilka möjliggör både varsel i ett tidigt skede i förhandlingarna och åtgärder som kan lamslå en eller flera branscher. Förhandlingsobalansen resulterar i att arbetsgivarparten i många fall måste acceptera avtalsvillkor eller löneavtalskonstruktioner som den annars inte hade accepterat.

Trots det stora antalet varsel som riktades mot Almega tecknades slutligen samtliga avtal inom ramen för det lönenormerande märket om 6,5 procent.

Figur 6. Varsel i förbundsavtalstvister riktade mot Almega 2017.

Varsel mot Almega 2017

- Svenska Elektrikerförbundets varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Sector Alarm Service AB varslat 2017-04-07 med ikraftträdande 2017-04-26.
- Fastighetsanställdas förbund varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Fastigheter Branschavtal varslat 2017-04-26 med ikraftträdande 2017-05-08.
- Svenska Pappersindustriarbetareförbundet sympativarsel mot Almega, Bemanningsföretagen & Industriarbetsgivarna på avtalsområdet Massa- och pappersindustri. Varslat 2017-05-02 med ikraftträdande 2017-05-15.
- Fastighetsanställdas förbunds varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Specialservice varslat 2017-05-02 med ikraftträdande 2017-05-12.
- Fastighetsanställdas förbunds utvidgningsvarsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Specialservice varslat 2017-05-02 med ikraftträdande 2017-05-12.
- Svenska Elektrikerförbundets varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Sector Alarm Service AB varslat 2017-05-03 med ikraftträdande 2017-05-12.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Tjänsteförbunden/ Spårtrafikföretagen på avtalsområdet Spårtrafik varslat 2017-05-03 med ikraftträdande 2017-05-12.
- Fastighetsanställdas förbunds varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Specialservice varslat 2017-05-04 med ikraftträdande 2017-05-16.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Järnvägsinfrastruktur varslat 2017-05-08 med ikraftträdande 2017-05-17.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Järnvägsinfrastruktur varslat 2017-05-08 med ikraftträdande 2017-05-22.
- SAC-DSTS:s sympativarsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Järnvägsinfrastruktur varslat 2017-05-08 med ikraftträdande 2017-05-19.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Tjänsteförbunden/ IT & Telekomföretagen på avtalsområdet Telekom varslat 2017-05-09 med ikraftträdande 2017-05-18.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Tjänsteförbunden/ IT & Telekomföretagen på avtalsområdet Telekom varslat 2017-05-09 med ikraftträdande 2017-05-22.
- Fastighetsanställdas förbunds varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Serviceentreprenad varslat 2017-05-24 med ikraftträdande 2017-06-08.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Serviceentreprenad varslat 2017-05-24 med ikraftträdande 2017-06-08.
- Svenska Pappersindustriarbetareförbundets sympativarsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Serviceentreprenad varslat 2017-06-02 med ikraftträdande 2017-06-19.
- Svenska Kommunalarbetareförbundets varsel mot Almega Vårdföretagarna på avtalsområdet Personlig assistans (bransch G) varslat 2017-08-24 med ikraftträdande 2017-09-08.

- IF Metalls varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-12.
- IF Metalls varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-17.
- Handelsanställdas förbunds varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-12.
- Handelsanställdas förbunds varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-17.
- Hotell- och Restaurangfackets (HRF) varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-12.
- Hotell- och Restaurangfackets (HRF) varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-17.
- Svenska Kommunalarbetareförbundets varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-12.
- Svenska Kommunalarbetareförbundets varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-17.
- Fastighetsanställdas förbunds varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-12.
- Fastighetsanställdas förbunds varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-17.
- GS Facket för Skogs- Trä- och Grafisk Branschs varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-12.
- GS Facket för Skogs- Trä- och Grafisk Branschs varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-17.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-12.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Samhallförbundet på avtalsområdet Samhall varslat 2017-10-02 med ikraftträdande 2017-10-17.
- Hotell- och Restaurangfackets (HRF) varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Bransch Spel varslat 2017-10-10 med ikraftträdande 2017-10-20.
- Hotell- och Restaurangfackets (HRF) varsel mot Almega Tjänsteförbunden på avtalsområdet Bransch Spel varslat 2017-10-10 med ikraftträdande 2017-10-27.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Tjänsteföretagen på avtalsområdet Skärgård varslat 2017-10-25 med ikraftträdande 2017-11-03.
- Seko, Service- och Kommunikationsfackets varsel mot Almega Tjänsteföretagen på avtalsområdet Skärgård varslat 2017-10-25 med ikraftträdande 2017-11-14.

Hamnarbetarförbundet lade flest varsel

Hamnarbetarförbundet dominerar 2017 års varselstatistik och stod för hela 53 av totalt 68 varsel om stridsåtgärder i kategorin övriga tvister på svensk arbetsmarknad under 2017.

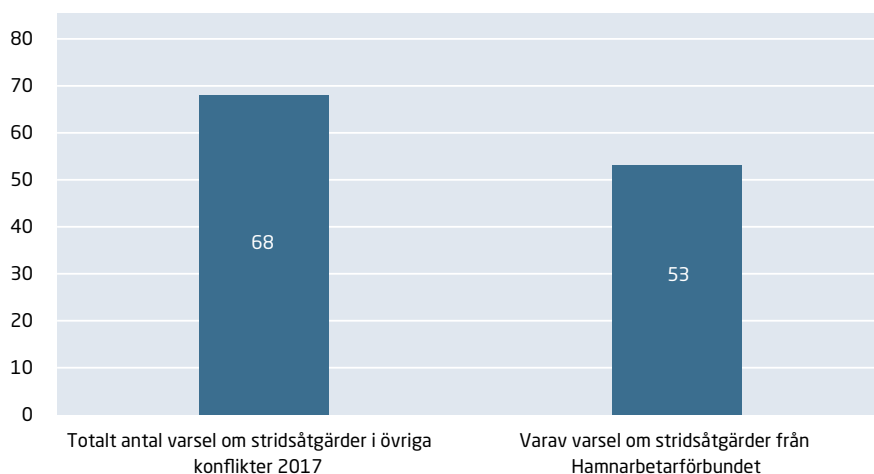
Av Hamnarbetarförbundets totalt 53 varsel bestod 31 varsel av politiska strejker till stöd för spanska hamnarbetare. Totalt 22 varsel lades i, eller till stöd för, den uppmärksammade konflikten mellan Hamnarbetarförbundets avdelning 4 i Göteborg och APM Terminals i Göteborgs hamn.

Ett av de 68 varslen i övriga tvister bestod av ett lockoutvarsel från APM Terminals. Övriga 14 varsel kom från syndikalistiska organisationer.

Regeringen tillsatte under 2017 en särskild utredare att genomföra en översyn av reglerna för fackliga organisationers möjlighet att varsla om stridsåtgärder mot arbetsgivare som redan tecknat kollektivavtal med ett annat fackförbund, mot bakgrund av hamnkonflikten i Göteborg.

Utredningens betänkande ska presenteras senast den 31 maj 2018.

Figur 7. Hamnarbetarförbundets varsel i övriga tvister 2017.

Bilaga: Sammanfattning av varselstatistik 2017

Varsel i förbundsavtalstvister från fackliga parter: 45

- Seko, Service- och Kommunikationsfacket: 11
- Fastighetsanställdas förbund: 9
- Hotell- och restaurangfacket, HRF: 5
- Svenska Kommunalarbetareförbundet: 4
- Handelsanställdas förbund: 3
- Svenska Målareförbundet: 3
- Facket för Skogs-, Trä- och Grafisk Bransch, GS: 2
- IF Metall: 2
- Svenska Elektrikerförbundet, SEF: 2
- Svenska pappersindustriarbetareförbundet: 2
- Livsmedelsarbetareförbundet: 1
- Syndikalisterna, SAC: 1

Varav sekundär/sympativarsel: 8 (ett av dessa kom från SAC)

Varsel i förbundsavtalstvister från arbetsgivarparter: 4

- Måleriföretagen i Sverige: 3
- Almega Tjänsteföretagen: 1

Totalt: 49

Varsel i övriga tvister på svensk arbetsmarknad från fackliga parter: 67

- Hamnarbetareförbundet: 53
 - Varav politiska strejker till stöd för spanska hamnarbetare: 31
 - Varav i, eller till stöd för, konflikten mellan Hamnarbetareförbundets avd. 4 och APM Terminals: 22
- Syndikalisterna, SAC: 14

Varsel i övriga tvister på svensk arbetsmarknad från arbetsgivarparter: 1

- APM Terminals: 1

Totalt : 68

Sammanfattning

Totalt antal varsel 2017: 117

Totalt antal varsel från fackliga parter 2017: 112

Totalt antal varsel från arbetsgivarparter 2017: 5

Källor

Medlingsinstitutets diarium över varsel 2011–2017
Medlingsinstitutets årsrapporter 2007–2016

www.svensktnaringsliv.se

Storgatan 19, 114 82 Stockholm

Telefon 08-553 430 00